

Neuro-ofthalmologie

MUDr. Jana Lízrová Preiningerová, Ph.D. – editorka hlavního tématu

Neurologická klinika, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy a VFN v Praze

Neuro-ofthalmologie je popelkou dvou oborů zároveň a její potenciál mnohdy zůstává nevyužit. Ne všichni neurologové se cítí komfortně při diferenciální diagnóze zrakových příznaků a ne všichni oftalmologové se v diferenciální diagnóze pouští za hranici očního bulbu. Exkurze do spřízněného oboru nás vždy obohatí a umožní nám vést své diagnostické úvahy správným směrem.

Oba obory se masivně vyvíjí a s nimi i možnosti diagnostiky a léčby v této zajímavé oblasti. Neznamena to však, že by se neuro-ofthalmologie stávala ještě nedostižnější sub-specializací. Právě naopak. Zahrnuje témata z běžné praxe i jednotky nové a vzácnější, a to je reflektováno i ve čtyřech článcích vybraných pro toto téma.

Při nálezů otoku terče zrakového nervu zpozorní každý neurolog a v první řadě se soustředí na vyloučení městnavé papily. Článek na toto téma zpracovaný MUDr. Rambouskem a kolektivem autorů z Oční kliniky 2. LF UK a FN Motol poskytuje přehled jednotlivých onemocnění zrakového nervu včetně nálezů, které otok terče jen napodobují. Spolupráce, dobrá komunikace a dostupnost neurologa a oftalmologa je

u těchto nálezů klíčová ke včasné a správné péči o pacienta.

Periferní paréza nervus facialis je jistě doménou neurologickou. Článek MUDr. Klímové a kolektivu z Oční kliniky 1. LF UK a VFN nás provází současnými možnostmi péče o oční komplikace lagofthalmu. Expoziční keratopatie progreduje rychle a časná péče o oko může být započata již v ordinaci neurologa! Riziko komplikací se zvyšuje zvláště v situacích, kdy je pacient celkově nemocný, nemá dobrou dostupnost oftalmologa a není si vědom možné závažnosti komplikací.

Diferenciální diagnóza neuritis optiku se v posledních letech rozšířila o novou jednotku. Onemocnění spojené s přítomností protilátek proti myelin oligodendrocytárnímu glykoproteinu (MOGAD) postihuje u dospělých zvláště zrakový nerv a distální části míchy a u dětí se může spíše projevovat formou akutní diseminované encefalomyelitidy. Článek zpracovaný MUDr. Berouškovou a MUDr. Myslík Manethovou z očního oddělení FTN shrnuje specifické oční nálezy u neuritis optiku u MOGAD. Časně rozpoznání tohoto vzácnějšího typu neuritidy je velmi důležité. Léčba a následná péče o pacienty

se zánětem očního nervu probíhá typicky v neurologické ambulanci. Zatímco u ostatních zánětů očního nervu není indikováno pokračování v dlouhodobé kortikoterapii, vysazení kortikoidů u MOGAD ON vede k recidivě poruchy zraku a dalšímu poškození struktury.

Změny mikrocirkulace v sítnici reflektují cirkulaci drobných cév mozku, a proto metoda OCT-angiografie představuje novou metodu, pomocí které lze sledovat změny u neurologických onemocnění včetně demencí a sekundárních neurodegenerativních onemocnění mozku, jako je roztroušená skleróza. Článek zpracovaný MUDr. Skirkovou a kolektivem autorů z Oční a Neurologické kliniky Univerzitní nemocnice v Košicích poskytuje přehled o využití OCT-angiografie jako potenciálního biomarkeru u roztroušené sklerózy.

Úkolem oslovených oftalmologů bylo nezapomenout při zpracování vybraného tématu na svého neurologa, kterému je článek směřován. Váš zájem o články bude nejlepším dokladem toho, že se jim to podařilo. Doufám, že vás toto téma obohatí a přispěje k efektivní mezioborové spolupráci.

MUDr. Jana Lízrová Preiningerová, Ph.D.
Neurologická klinika 1. LF UK a VFN, Praha
jana.lizrova@vfn.cz

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2023;24(2):87
Článek přijat redakcí: 9. 2. 2023